

גסטון צבי איצקוביץ, ללא כותרת 2006, הדפסת למבדה; "הוה עכשיו", רידינג 2006, אוצרת טל בן צבי

נקודת מבט

גסטון צבי איצקוביץ מצלם בריכות. לכאורה אלו בריכות שחייה רגילות, שצולמו לאחר שהתרוקנו ממתרחצים. אולם הנוף הקונקרטי בו הן נטועות מחשיד אפשרות זו: הבריכות מצויות בהר הרצל, והן אינן בריכות שעשועים ונופש. הן משמשות יום אחד בלבד - יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. ביום זה מושטים על המים זרים, המהווים חלק אינטגרלי מאירועי האבל הרשמיים המתקיימים על ההר. איצקוביץ חושף את "אחורי הקלעים" של הבריכות, את הימים בהן הן בטלות משימוש. בימים אלו נדמה "מיצג האבל" כתלוש ולא שייך לפסטורליה בה הוא נטוע ושאת קיומה הוא מייצר.

שימוש בזרי ענק כחלק מאירועי הראווה של האבל הלאומי הוא חלק ממסורת אירופאית. בבחירתו להנכיח את הבריכות הריקות דווקא ביום קיץ חם, איצקוביץ כמו מלגלג על הניסיונות הכושלים שעושה ישראל לאמץ לעצמה חזות אירופאית. משחקי המים, החום והשובבות מתנגשים בהוד, בעצבות ובהדר בהם נטען יום הזיכרון. כך מצליח איצקוביץ לכנס בקליפת אגוז כמה מהמתחים המכוננים את החברה הישראלית.

קו הגבול החמקמק שבין ה"אירופאי" וה"כמו-אירופאי" מצוי גם בקומפוזיציה עצמה: תצלומיו של איצקוביץ מאזכרים סוג נפוץ של תמונות נוף אירופיות, המתארות שפעת ירק פסטורלית הנחה לצדו של אגם. תמונות מסוג זה נתלות עד ימינו בסלונים ישראלים רבים, כסמל ל"גן העדן האבוד" - לאירופה. אירוניה רבה טמונה בעובדה כי הדימוי הקרוב ביותר לפסטורליה האירופאית שמייצרת ישראל, מוטען בדימויים של מוות ואבל, בשעה שזה חשוף וריק.

דליה מרקוביץ, קציעה עלון